

Vážení čtenáři,

Když vám řekneme, že mnoho dětí přijíždí do základní školy autem, i když většina z nich žije v blízkosti školy, v pěší vzdálenosti (1 km) nebo i v dostupnosti na kole (2 km), nebude to pro vás nic nového. Je to neustálý boj mezi školami a úřady pokusit se o zpomalení a omezení automobilové dopravy v okolí škol. Tento e-update vám poskytne nové informace na téma řízení mobility ve školách, jeho cílem je poskytnout vám inspiraci pro další podporu udržitelné mobility v okolí škol.

Připomenutí: Už jen pár dní! Výzva **ECOMM2015** je stále otevřená, termín pro podání je 9. prosince, 23:59 CET. Pro podání návrhů, prosím přejděte na [stránky pro podávání návrhů](#).

Školní plány mobility

Zdroj: <http://pixabay.com>

Jedním z úskalí řízení mobility ve školách je, že školy realizují řadu aktivit formou "zábavných" aktivit udržitelné mobility nestrukturovaným způsobem. To je důvod, proč je školní plán mobility dobrým nástrojem k systematickému řešení všech různých aspektů prosazování udržitelného školního plánu (informací, propagace, organizace dopravy, infrastruktura). Úřední orgány mohou povzbudit školy pro start školních plánů poskytnutím dotace (např. **Program iniciativy cestování do škol ve Velké Británii**), personálně (např. **Klimaaktivní mobilní program "řízení mobility pro děti, rodiče a školy"** v Německu), průvodci krok za krokem (např. **Co by měl školní plán mobility obsahovat**), materiály (např. **cestovní průzkumy**, **brožura s akcemi MM na jiných školách**, v Německu) a/nebo jiné podněty.

- Od roku 2005 má v Rakousku více než 250 škol, školek a zařízení pro péči o děti prospěch z **mobilního programu klimaaktiv**, který je zacílen na vzdělávací zařízení (viz. **anglická brožura**). S tímto se se ovlivní celkem 54 000 dětí a studentů. Tento školní rok je více jak 50 vzdělávacích programů podporováno manažery (koordinátory) mobility. Výsledky hodnocení svědčí o úspěchu programu: je zde méně automobilové dopravy kolem vzdělávacích zařízení a více povědomí o potřebách fyzických aktivit dětí a čistším ovzduší. Přibližně 513.000 tun CO2 je každý rok ušetřeno. Není často snadné pro školy rozvíjet řízení mobility. Graz v Rakousku vyvinul program speciální školní program mobility managementu, kterého se mohou všechny školy účastnit. Je zde **průvodce s katalogem 45 opatření** (v Německu), mezi kterými si mohou školy vybírat – pro každé vybrané opatření získají školy peněžní a konzultační podporu.
- Podobně, od roku 2006, region hlavního města Bruselu (BE) nabízí finanční podporu a poradenství pro školy, které vytvářejí školní plán mobility. V současné době aplikuje plán 240 škol z 650. S pomocí tohoto plánu a příslušných opatření se většině škol podařilo výrazně snížit používání automobilů (viz Průvodce mobility číslo 33 ve **Francouzštině**, **Holandštině**). Školy bez plánu jsou povinny vyplnit v rozsáhlém cestovním průzkumu seznam dělby práce a stav všech opatření přijatých k podpoře udržitelného školního cestování. To nabízí krajskému úřadu mnoho informací pro jeho politiku v oblasti udržitelné mobility.
- V Sientě (IT) schválila městská rada rozvoj pěšibusů. Za podpory rady se vytvořila síť dospělých dobrovolníků, aby bylo možné rozjet pěšibusy do 36 základních škol po celém městě (viz **Případová studie Eltis**).

Získejte STAR(s)

Evropský projekt **STARS** realizuje **akreditační systém** pro základní školy v devíti evropských zemích. Dle uspořádání podle určitých opatření v 6 různých kategoriích mohou školy dosáhnout bronzovou, stříbrnou nebo zlatou akreditaci. V loňském roce školy organizovaly mnoho krásných aktivit, jako jízda na kole a **video soutěž**.

Na středních školách je vliv vrstevníků mnohem silnější než rodičů. To je důvodem, proč projekt STAR používá **metodiku peer-to-peer** na středních školách. Žáci vytváří jejich vlastní kampaně a propagují cyklistiku mezi svými vrstevníky a to za podpory učitelů a STAR poradce. První rok STAR podněcoval mnoho kreativit pro cyklisty, ozdobnými přívěšky na kolo na **Den sv. Valentýna**, Facebookové stránky, atd. (čtete více v **druhém STARS newsletteru**). Školy se rovněž podílejí na **cyklistických výzvěch**, což je seriózní hra, která umožňuje žákům vidět výsledky jejich cyklistických výletů a dělat žebříčky neaktivnějších cyklistů.

STAR stále hledá města, která budou implementovat metody STARS po skončení projektu. Již déle neváhejte, zaregistrujte se ještě dnes jako [adoptivní město!](#)

Had Travis (v Česku Eda) dobývá Evropu

[click to enlarge](#)

Již po mnoho let se Traffic Snake Gamne (TSG) osvědčila jako zábavná kampaň, která **úspěšně** zvyšuje udržitelnou dopravu na základních školách. Děti dostávají nálepky, které přilepí na plakát pokaždé, když použijí udržitelný způsob dopravy pro přepravu do školy ([podívejte se, jak to funguje](#)). Cílem je zaplnit TSG plakát hada do skončení hry (2 týdny). Nový evropský projekt **Traffic Snake Game síť** si klade za cíl šířit osvědčené postupy napříč Evropou. Od teď se národní kontaktní místa v 18 evropských zemí podílí na místní realizaci kampaně. Každá země má své vlastní **Traffic Snake Game webové stránky**. Pokud chcete kontaktovat českou kontaktní osobu, jednoduše se obraťte na [sekretariát TSG](#).

TSG je ideální hra pro školu, pro start k udržitelné mobilitě více systematickým způsobem. To je důvod, proč nová TSG politika (dostupná na [webových stránkách](#) od prosince 2014) poskytuje školám více informací a nástrojů pro začátek prací na řízení mobility.

Studenti pomáhají zajistit dopravní dostupnost v Groningenu

Vzdělávací instituce jsou důležitým partnerem pro konzultace a zapojení do plánování mobility. Město Groningen (NL) přesně to udělalo s jejich velkou studentskou populací, když čelili velkým infrastrukturním projektům s velkým dopadem na dostupnost města. Asi 800 studentů se zúčastnilo průzkumu cestování studentů včetně výzkumu dostupnosti v různých místech univerzity. To mělo za následek podrobná doporučení pro místní vládu ke zvýšení počtu studentů využívajících jízdní kolo a aby lépe zvládala vysoký počet cyklistů, např. prostřednictvím opatření v oblasti infrastruktury (např. rozšíření cyklostezek, snížení počtu rychlostních retardérů, ...) a informační opatření (např. použití stejné barvy pro cyklistické cesty odpovídající autobusovým linkám, umístění informační tabule s uvedením, jak dlouho trvá, než se cyklista dostane do cílového místa,...). [Zpráva](#) je zveřejněna zde, v [holandštině](#).

Aktivní cestování do školy prostřednictvím architektury cestování a participace

Norská vláda stanovila cíl – 80 % všech dětí by mělo chodit do školy pěšky, či na kole. To je důvod, proč obec Gran zkoušela, jak fyzické prostředí a architektura podél cest do školy může změnit cestovní chování dětí do škol na více aktivní a udržitelné. V závislosti na dětském vstupu byla navržena a postavena barevná místa setkání podél školní cesty v Granu ([zde čtete více](#)). Tyto moduly podněcují děti, aby se setkávali na cestě do nebo ze školy, což je možné pouze v případě, že cestují pěšky nebo na kole. Hodnocení ukazuje, že v dnešní době si jak děti, tak i jejich rodiče a školy více než dříve uvědomují důležitost aktivního cestovního módu. Zkušenosti z projektu jsou shrnuty a prezentovány v [brožuře](#) (v [norštině](#)), jako nástroj pro další dotčené obce a školy. Práce byla podpořena [norskou veřejnou správou silnic](#) a [Norským centrem pro design a architekturu](#).

Aplikace školního plánovače cyklistických cest

V roce 2015 budou všichni žáci z cca 270 středních škol z Frankfurtu nad Mohanem (GE) schopni používat cyklistickou mapu na jejich počítačích, či chytrých telefonech k výběru bezpečné jízdy do školy. Tento [školní plánovač cesty pro kola](#) je v současné době vytvářen žáky a s finanční podporou ze strany [Federálního ministerstva dopravy a digitální infrastruktury](#) (v Německu). Žáci mohou označovat cesty do školy a poukázat na nebezpečná místa. Než jsou cesty zaneseny do cestovního plánovače, policie, silniční správa a sdružení dopravní správy se setkají se školami a žáky a diskutují o cestách a kontrolují správnost informací. Již je zmapováno 40 % ze sítě. S pomocí tohoto nástroje, školy a ministerstvo doufají, že tím motivují více žáků k cestě do školy na kole.

Potřebujete nějakou inspiraci?

Skládací kola ve škole

Základní škola v Bruselu (BE) GBS Huizingen nakoupila pro své žáky 15 skládacích kol z dotací poskytovaných od provincie. Tyto kola jsou používána k cestám na mimoškolní

Zdroj: <http://pixabay.com>

aktivitu nebo k cestám na vlakové nádraží. Díky projektu využívají žáci kolo mnohem častěji a více si uvědomují, že mnoho cílů cest může být dosaženo udržitelným způsobem. Dříve v roce 2014 získala škola ocenění **Zelená cena od DAHON** a jako dárek dostala skládací kolo. Nyní škola půjčuje kola „slavným“ osobnostem v provincii (**zde čtěte více**, v holandštině) za účelem propagace udržitelného cestování. Starosta byl prvním, kdo vyzkoušel jízdu na kole letos na podzim a působil jako vzor pro děti a jejich rodiče.

Vytvořte si svou vlastní udržitelnou dopravu

Studenti ze základní školy Zadobrova v Lublani (Slovinsko) pracovali na téma udržitelné dopravy praktickým a zábavným způsobem. Díky **Eko-školnímu programu**, akcím **Nadace pro ekologickou výchovu** a financováním **fondem Toyoty pro Evropu** bylo možno vidět a dozvědět se, jak mohou nové technologie a recyklace podpořit udržitelnou dopravu. Není lepší způsob, jak se něčemu naučit než praxí, proto vytvořili a navrhli svůj vlastní skútr z odpadu. Baterie skútru se nabíjí přes nabíjecí bod, který funguje přes solární články, které jsou na střeše školy. S tímto vším škola vyhrála v roce 2014 **Environmentální & inovativní soutěž: 'Udržitelná mobilita'**.

Cyklobusy pro děti s omezenou schopností pohybu

Pro děti s tělesným či mentálním postižením se zdá být cesta na kole nemožnou. Pro školu pro speciální vzdělávání Ter Bank v Lovani (BE) nebyla tato záležitost problémem. Společně s **Mobiel 21** zavedli cyklobusy na cesty do bazénu, do škol a na školní aktivity v okolí (**čtěte více**). Cyklobus byl také testován na základní škole a v zařízení pro péči pro děti. Projekt získal třetí místo na **soutěži Dahon zelené ocenění** a první místo v Nizozemsku v soutěži **Děti v městské soutěži** (v holandštině). Jízda na kole ve skupinách je také využívána v Holandsku pro přepravu dětí ze školy. Je to zábavná a zdravá alternativa pro motorizované cestování (malé autobusy), což umožňuje dětem se sníženou pohyblivostí plně využít cyklistiku.

Učení hrou

V roce 2014 vytvořila skupina Renault Group hru **'Bezpečnost a mobilita pro všechny'**, jejím cílem je zvýšit povědomí dětí o bezpečnosti silničního provozu. Hra je určena pro děti základních škol a lze ji hrát zdarma ve škole či doma. Zábavnou formou učí děti o způsobech udržitelné mobility. Hra je v současné době k dispozici v **angličtině**, ve **francouzštině** a ve **španělštině**.

Nadcházející události

- **UITP: Plánování chytrého města zítřka: přeměna plánu v realitu**
22. ledna – Brusel (BE)
<http://www.uitp.org/planning-tomorrow%E2%80%99s-smart-city-turning-plans-reality>
- **ECOMM – Evropská konference o řízení mobility (managementu mobility)**
20. – 22. května, Utrecht, Nizozemí, podívejte se **na webovou stránku**
Call for papers má termín podání 9. prosince, podání na **webu zde**

Pro více událostí navštivte **EPOMM kalendář**.

